

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2008. július 17. (24.07)
(OR. en)**

**11018/1/08
REV 1**

CONCL 2

FEDŐLAP

Küldi: az elnökség
Címzett: a delegációk

Tárgy: **BRÜSSZELI EURÓPAI TANÁCS
2008. JÚNIUS 19–20.**

ELNÖKSÉGI KÖVETKEZTETÉSEK

A delegációk mellékelten kézhez kapják a 2008. június 19–20-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseinek felülvizsgált változatát.

Az Európai Tanács ülését Hans-Gert Pötteringnek, az Európai Parlament elnökének expozéja előzte meg, amelyet véleménycsere követett.

LISSZABONI SZERZŐDÉS

1. Az Európai Tanács tudomásul vette a 2007. decemberi következtetéseivel összhangban végzett előkészítő munkát.
2. Az Európai Tanács tudomásul vette a Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatban Írországban tartott népszavazás eredményét, és helyzetfelmérést végzett Brian Cowen ír miniszterelnök (Taoiseach) első értékelése alapján.
3. Az Európai Tanács egyetértett abban, hogy több időre van szükség a helyzet elemzéséhez. Tudomásul vette, hogy az ír kormány aktív konzultációt fog folytatni mind nemzeti szinten, mind pedig a többi tagállammal annak érdekében, hogy a további közös lépésekre vonatkozó javaslat szülessen.
4. Emlékeztetve arra, hogy a Lisszaboni Szerződés célja a kibővült Unió hatékonyabb és demokratikusabb működésének az elősegítése, az Európai Tanács megjegyezte, hogy 19 tagállamban a parlamentek már megerősítették a szerződést, és a megerősítési folyamat a többi országban tovább folytatódik¹.
5. Az Európai Tanács egyetértett Írország arra vonatkozó javaslatával, hogy 2008. október 15-i ülésén a további lépések mérlegelése céljából visszatér erre a kérdésre. Kiemelte annak fontosságát, hogy ezalatt az idő alatt továbbra is konkrét eredményeket kell elérni a polgárokat leginkább érintő szakpolitikai területeken.

---

¹ Az Európai Tanács tudomásul vette, hogy a Cseh Köztársaság mindaddig nem tudja befejezni a megerősítési folyamatot, míg az Alkotmánybíróság kedvező véleményt nem nyilvánított arról, hogy a Lisszaboni Szerződés megfelel a cseh alkotmányos rendnek.

SZABADSÁG, BIZTONSÁG ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSE

6. Az EU-nak mint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségnek a megerősítése kulcsfontosságú prioritást jelent az állampolgárok számára. Az Európai Tanács felkéri az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést az e területre vonatkozóan még függőben levő, fontos jogalkotási javaslatok még ez év vége előtt vagy adott esetben a jelenlegi parlamenti ciklus vége előtt való gyors elfogadásának biztosítása érdekében.
7. Az Európai Tanács múlt decemberi ülésén hangsúlyozta, hogy az átfogó európai migrációs politika kidolgozása érdekében megújított politikai kötelezettségvállalásra van szükség. Azóta jelentős előrelépés történt, különösen az integrált határigazgatási stratégia kidolgozása, valamint a harmadik országokkal folytatott együttműködés megerősítése tekintetében. Az e területre irányuló erőfeszítéseket az elkövetkező hónapok során – a migrációs politikák hatékonyságának és koherenciájának növelése érdekében – meg kell erősíteni. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács üdvözli a „Közös bevándorlási politikát Európának: alapelvek, fellépések és eszközök” című bizottsági közlemény Bizottság általi előterjesztését, és várakozással tekint a soron következő francia elnökség bevándorlásról és menekültügyről szóló paktumra vonatkozó következő javaslata elé.
8. Az Európai Tanács hangsúlyozza a migráció, a foglalkoztatás és a fejlesztés között fennálló kapcsolatokat, valamint az illegális migrációt leginkább ösztönző tényezők elleni küzdelem fontosságát. Felkéri a Tanácsot, hogy a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából történő beutazásáról, az illegális bevándorlókat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókról, illetve a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó összevont kérelmezési eljárásról és ezen állampolgárok közös jogairól szóló javaslatok elfogadása céljából tegye intenzívebbé a munkát.
9. Az Európai Tanács üdvözli a menekültügy területére vonatkozó gyakorlati együttműködésről szóló, 2008. áprilisi tanácsi következtetéseket, valamint „A menekültüggyel kapcsolatos szakpolitikai terv – az EU-n belüli védelemre vonatkozó integrált megközelítés” című bizottsági közleményt. Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy a jövőbeli közös európai menekültügyi rendszerrel kapcsolatban további előrelépésre van szükség, azzal a céllal, hogy az 2010-re megvalósuljon.

10. Az Európai Tanács hangsúlyozza az integrált határigazgatási stratégia továbbfejlesztésére irányuló munka folytatásának fontosságát, ideértve a néhány tagállamra nehezedő különös nyomás kezelését, valamint a méltányos felelősségmegosztás előmozdítását is. Gyors előrelépésre van szükség a FRONTEX továbbfejlesztése terén, többek között az operatív együttműködés megerősítése révén. A külső határok igazgatásának javítása érdekében ki kell aknázni a modern technológiák lehetőségeit. A Bizottság felkérést kap, hogy 2010 elejéig nyújtson be javaslatot a határregisztrációs és regisztráltutas-rendszerre vonatkozóan. Az Európai Tanács várakozással tekint az elektronikus utazásengedélyezési rendszerről, valamint az európai határőrizeti rendszer létrehozásáról szóló, a közeljövőben elkészülő tanulmányok és esetleges jogalkotási javaslatok elé. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy fokozza az e területre irányuló erőfeszítéseit és mihamarabb tegyen jelentést az eddig elért eredményekről, valamint a lehetséges jövőbeli lépésekről annak érdekében, hogy az átfogó stratégia kidolgozására és végrehajtására a lehető leghamarabb sor kerülhessen.
11. Az Európai Tanács újlag megerősíti, hogy hatékony visszatérési és visszafogadási politikára van szükség. Üdvözli az e területen alkalmazandó közös szabályokról szóló javaslattal kapcsolatban elért előrelépést, és hangsúlyozza a harmadik országokkal a visszafogadással kapcsolatban folytatott együttműködés megerősítésének fontosságát – többek között a meglévő jogi eszközök szerinti kötelezettségek teljesítése révén –, és ennek megfelelően kiemeli, hogy valamennyi fő származási és tranzitországgal sürgősen visszafogadási megállapodást kell kötni.
12. Az Európai Tanács, jóváhagyva a migrációval kapcsolatos általános megközelítés fejlesztéséről szóló, június 16-i tanácsi következtetéseket, hangsúlyozza a migrációs kérdésekkel kapcsolatos párbeszéd, partnerség és együttműködés harmadik országokkal való, földrajzilag kiegyensúlyozott módon történő folytatásának fontosságát. A migrációval kapcsolatos általános megközelítést tovább kell fejleszteni, különösen olyan konkrét eszközök kidolgozása révén, mint a migrációs missziók, az együttműködési platformok, a mobilitási partnerségek és a migrációs profilok. E tekintetben az Európai Tanács üdvözli a Zöld-foki-szigetekkel és a Moldovai Köztársasággal elindított kísérleti mobilitási partnerségeket, és várakozással tekint az ilyen partnerségekről szóló megbeszélések Grúziával és Szenegállal való megkezdése elé. A Bizottság felkérést kap arra, hogy értékelje a kísérleti mobilitási partnerségeket, és az elért eredményekről legkésőbb 2009 júniusáig tegyen jelentést.

13. Az Európai Tanács, tudomásul véve az Unió terrorizmusellenes stratégiájának végrehajtásában az elmúlt hónapok során elért jelentős előrehaladást, hangsúlyozza, hogy – a jogállamiság és az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett – fokozni kell a terrorizmus elleni küzdelem terén tett erőfeszítéseket. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács üdvözli, hogy az a terrorizmusellenes koordinátor legutóbbi jelentésében és ajánlásaiban új lendületet adott az Európai Unió terrorizmusellenes stratégiája végrehajtásának. Felkéri a Bizottságot, hogy folytassa a radikalizálódás és a terroristatoborzás megakadályozása terén végzett munkát. Az Uniónak a harmadik országokkal folytatott együttműködés során hasznos módon hozzá kell járulnia a terroristatoborzás megakadályozásához, különösen az oktatás, az emberi jogok, a jogállamiság, a civil társadalom és a kormányzás terén való technikai segítségnyújtás révén. A Bizottság felkérést kap, hogy erőfeszítéseit különösen az észak-afrikai régióban és a Száhel-övezetben, valamint a dél-ázsiai régióban található országokra összpontosítsa.
14. A terrorizmus és a súlyos bűncselekmények hatékony megelőzésének előfeltétele, hogy a tagállamok illetékes hatóságai és az uniós ügynökségek hozzáférjenek a megfelelő információkhoz. Az Európai Tanács ezért hangsúlyozza, hogy a hozzáférhetőség elvének megvalósítása tekintetében az információs technológia és az információs hálózatok hatékony alkalmazását célzó, összehangolt és koherens megközelítésre van szükség. Megállapodás született a Prümi Szerződés információcseréről szóló rendelkezéseinek az Unió jogi keretébe való beillesztéséről, ugyanakkor meg kell vizsgálni az információcsere erősítésére vonatkozó további kezdeményezések lehetőségét, a személyes adatok védelmének kellő figyelembevételével.
15. 2008 márciusában a belső légi határok ellenőrzésének eltörlésével befejeződött a schengeni térség kilenc tagállammal való kibővítése. Ez magasabb szintű mobilitást eredményez, de nem befolyásolja az uniós állampolgárok biztonságát. Az Európai Tanács üdvözli a Svájjal létrejött schengeni társulási megállapodás hatálybalépését és a jegyzőkönyv Liechtensteinnel való aláírását. Sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy működjenek szorosan együtt, és különítsenek el elegendő forrást arra, hogy a SIS II 2009 szeptemberében működésbe léphessen. Felkéri a Bizottságot, hogy nyújtson be lehetséges megoldásokat a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben működő, nagyméretű információs rendszerek hosszú távú irányítására vonatkozóan.

16. Az Európai Tanács üdvözli az egységes uniós e-igazságszolgáltatási portál fokozatos, 2009 végére történő létrehozására irányuló kezdeményezést.
17. Az Európai Tanács – emlékeztetve a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái elleni küzdelemről szóló kerethatározattal kapcsolatos átfogó megállapodásról szóló, 2007. júniusi európai tanácsi következtetésekre, üdvözli a totalitárius rendszerek által elkövetett bűncselekmények tárgyában megtartott első európai tárgyalást, és elismeri e folyamat továbbvitelének szükségességét.
18. Az Európai Tanács üdvözli a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvvel kapcsolatban elért megállapodást és a hajók által okozott szennyezés elleni küzdelemről szóló irányelv tekintetében elért eredményeket. Az Európai Tanács újlag megerősíti annak fontosságát, hogy az EU egész területén magas szintű környezetvédelem alakuljon ki. Emellett üdvözli az érintett személy megjelenése nélkül lefolytatott eljárásokban az eljárási jogok megerősítéséről szóló kerethatározat gyors elfogadását, és az e területre vonatkozó eljárási garanciák ezáltal megerősítését.
19. Folytatni kell a polgári ügyekben – többek között a családjog terén – folytatott igazságügyi együttműködés megerősítésére tett erőfeszítéseket, figyelembe véve az ezen együttműködés által az állampolgárok mindennapi életére gyakorolt pozitív hatásokat. Fontos jogi aktusok elfogadására került sor a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítéssel, valamint a szerződéses kötelezettségekre, a szülői felelősségre és a gyermekek védelmére vonatkozó joggal kapcsolatban, ugyanakkor e téren további munkára van szükség. Az Európai Tanács ezért a tartási kötelezettségekről szóló rendelet 2008 vége előtti elfogadására szólít fel, valamint arra, hogy a házassági ügyekre vonatkozó joghatóságról és az e területen alkalmazandó jogról szóló rendeletre vonatkozóan mielőbb szülessen politikai megállapodás. A Bizottság felkérést kap, hogy 2008 vége előtt nyújtsa be az öröklésről és a végrendeletéről szóló javaslatát.
20. Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy az európai szerződési jog közös referenciakeretének létrehozását célzó projektet követő, sürgős intézkedésekre van szükség.

21. A határokon átnyúló súlyos bűnözés elleni küzdelem fokozása érdekében meg kell erősíteni az Eurojust és az Europol szerepét és a két ügynökség közötti együttműködést. Az Európai Tanács hangsúlyozza a Tanács 2008. áprilisi ülésén az Europol létrehozásáról szóló határozat tekintetében elért megállapodás jelentőségét, és felszólít annak a 2007 júniusában elfogadott ütemtervvel összhangban történő gyors, hivatalos elfogadására. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy mihamarabb fejezze be az Eurojust megerősítéséről szóló tanácsi határozattervezet 2008 vége előtti hivatalos elfogadása érdekében végzett munkát.
22. Az Európai Tanács hangsúlyozza a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel (különösen Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferenciával, az Európa Tanáccsal és az Egyesült Nemzetekkel) folytatott együttműködés megerősítésének szükségességét.
23. Az Európai Tanács határozottan támogatja azt a célkitűzést, hogy valamennyi uniós tagállam mihamarabb bekapcsolódjon az USA vízummentességi programjába, és így valamennyi uniós állampolgár számára teljes körű, kölcsönös vízummentes utazás és egyenlő bánásmód legyen biztosítható, ahogyan ez a tagállamok területére belépő amerikai állampolgárok esetében már megvalósul.
24. Az Európai Tanács üdvözli az Unió katasztrófakezelési képességének megerősítése érdekében tett folyamatos erőfeszítéseket, és hangsúlyozza a katasztrófakezelés összehangolt megközelítésének szükségességét. Felkéri a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mielőbb érjenek el előrelépést e téren.

A MAGAS ÉLELMISZER- ÉS OLAJÁRAK SZAKPOLITIKAI KÖVETKEZMÉNYEI

25. A nyersanyagárak legutóbbi emelkedése aggodalomra ad okot mind az EU-n belül – különösen az alacsony jövedelmű háztartások tekintetében –, mind pedig az EU-n kívül, különösen a nettó élelmiszer- és/vagy olajimportáló fejlődő országok vonatkozásában. Olyan összetett jelenségről van szó, amelynek számos oka és következménye van, és amely általánosan érinti az EU valamennyi politikáját. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság e kérdésekre vonatkozó két közleményét.
26. A mezőgazdasági ágazatban az Unió már tett lépéseket annak érdekében, hogy – az intervenciós készletek értékesítése, az export-visszatérítések csökkentése, a területpihentetési kötelezettség 2008-as év tekintetében való felfüggesztése, a tejkvóták növelése, valamint a gabonafélékre vonatkozó behozatali vámok felfüggesztése révén – enyhítse az **élelmiszerárakra** gyakorolt nyomást, javítva ezáltal a kínálatot, és hozzájárulva a mezőgazdasági piacok stabilizálódásához.
27. A közös agrárpolitika (KAP) egymást követő reformjai megerősítették piacorientáltságát, csökkentették a kínálatszabályozási intézkedések számát, és fokozták az uniós mezőgazdasági termelők reagálási képességét az árak alakulására. Fontos, hogy – a tisztességes verseny biztosítása, valamint a fenntartható mezőgazdaságnak az EU egész területén való előmozdítása, és a megfelelő élelmiszerellátás biztosítása mellett – tovább folytatódjon a mezőgazdaság piacorientáltságának javítása, ami lehetővé teszi, hogy az EU mezőgazdasági termelői megfelelőbben reagálhassanak a piaci jelzésekre. A Tanács a KAP állapotfelmérésének keretében további, e kérdések kezelését célzó intézkedéseket is mérlegelni fog.
28. Folytatni kell az innovációra és kutatásra, valamint a mezőgazdasági termelés fejlesztésére irányuló munkát, különösen az energiahatékonyságnak, a termelékenység növekedésének és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás képességének a fokozása érdekében.
29. Több tagállam rövid távú intézkedéseket vezet be, amelyek célja, hogy enyhítsék az élelmiszerárak közelmúltbeli alakulása által az alacsony jövedelmű háztartásokra gyakorolt hatásokat. Annak érdekében, hogy elkerüljék az árak jelzésértékének torzulását, valamint a bérek és árak tekintetében széleskörűen jelentkező másodlagos hatásokat, ezen intézkedéseknek rövid távúnak és célzottnak kell lenniük.

30. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság azon kezdeményezését, hogy az egységes piac felülvizsgálata keretében megvizsgálja a kiskereskedelmi ágazatra vonatkozó korlátozó szabályozás kérdését. Az Európai Tanács emellett üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy gondosan figyelemmel kíséri a nyersanyagokkal kapcsolatos pénzügyi piacokon folyó tevékenységeket, beleértve a spekulációs kereskedelmet is, valamint azoknak az ármozgásokra gyakorolt hatását és az esetleges szakpolitikai következményeket. Felkéri a Bizottságot, hogy a 2008. decemberi Európai Tanács előtt tegyen jelentést e kérdéstről, és mérlegelje a megfelelő, többek között a piac átláthatóságát célzó, szakpolitikai intézkedésekre történő javaslattételt.
31. Fontos a bioüzemanyagokra vonatkozó politikák fenntarthatóságának – az első generációs bioüzemanyagok előállítására vonatkozó fenntarthatósági kritériumok meghatározása, valamint a melléktermékekből előállított, második generációs bioüzemanyagok kifejlesztésének előmozdítása révén történő – biztosítása. Emellett szükség van az élelmiszernek szánt mezőgazdasági termékekre gyakorolt lehetséges hatások gyors értékelésére, és szükség esetén a hiányosságok pótlását célzó intézkedések meghozatalára. További értékelésre van szükség a bioüzemanyagok gyártásának és fogyasztásának az Unión belüli és azon kívüli környezetvédelmi és társadalmi következményeire vonatkozóan. Az Európai Tanács hangsúlyozza az EU nemzetközi partnereivel folytatott együttműködés e tekintetben való előmozdításának fontosságát.
32. A magas élelmiszerárak a fejlődő országokra nézve különös terhet jelentenek. Súlyosan érintik a világ legszegényebb népcsoportjait, és veszélyeztetik a millenniumi fejlesztési célok elérése felé való előrehaladást. Az Európai Uniónak ezért fel kell lépnie a fejlesztési és humanitárius segítségnyújtás terén. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a jelenlegi pénzügyi terv keretén belül javaslatot terjeszt elő a fejlődő országok mezőgazdaságának támogatását szolgáló új alapra vonatkozóan. Erőfeszítései során az Unió a munkát az Egyesült Nemzetekkel és más nemzetközi szervezetekkel szoros együttműködésben, valamint a partnerországok saját politikáinak és stratégiáinak keretében végzi.
33. Az EU a legkritikusabb helyzetben lévő területek közül soknak nyújt már jelenleg is jelentős élelmiszersegélyt és humanitárius segítséget, és forrásokat fog mozgósítani ahhoz, hogy az élelmiszersegély mellett a szegényeket és a lakosság kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportjait védő biztonsági hálókat is finanszírozzon.

34. Az EU – különösen az ENSZ, a nemzetközi pénzügyi szervezetek és a G8 keretében – egy jobban összehangolt, hosszabb távú nemzetközi reagálást támogat a jelenlegi élelmiszerválságra. Ennek megfelelően üdvözli, hogy az ENSZ főtitkára a globális élelmiszerbiztonsági válsággal foglalkozó magas szintű munkacsoportot hozott létre. Az EU elkötelezett amellett, hogy teljesítse feladatát a 2008. június 5-én Rómában, a világ élelmiszerbiztonságával foglalkozó magas szintű FAO-konferencián elfogadott nyilatkozat végrehajtásában.
35. Az EU a harmadik országokkal folytatott szakpolitikai párbeszéd révén, átlátható módon megpróbálja elérni az élelmiszerexport-korlátozások és -tilalmak visszafogását. Ezt a kérdést a WTO-ban és más érintett nemzetközi fórumokon is fel fogja vetni. Ezenfelül az EU továbbra is a dohai fejlesztési forduló átfogó, ambiciózus, kiegyensúlyozott lezárására törekszik.
36. Az EU támogatja, hogy a fejlődő országokban a mezőgazdasági kínálat terén határozott választ adjanak, különösen a mezőgazdasági inputanyagokhoz szükséges finanszírozás, valamint a piaci alapú kockázatkezelési eszközök használata terén nyújtott segítség biztosításával. Az EU jelentősen fokozni fogja a mezőgazdaság terén a köz- és a magánberuházásokat, és általánosabban ösztönözni fogja a fejlődő országokat, hogy alakítsanak ki jobb agrárpolitikát, különösen az élelmiszerbiztonság támogatása és a regionális integráció erősítése érdekében. Különös figyelmet kell fordítani a mezőgazdasági kistermelőkre és az energiahatékonyság növelésére.
37. Az Európai Tanács aggodalmának ad hangot a **gáz- és olajárak** folytatódó emelkedése és ennek társadalmi és gazdasági következményei miatt. Intézkedéseket lehet fontolóra venni a magasabb gáz- és olajárak által a népesség szegényebb rétegeire gyakorolt hatás enyhítése érdekében, ezeknek azonban rövid távúnak és célzottak kell maradniuk. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a halászati ágazat hosszú távú szerkezetátalakítási folyamatának támogatása céljából javaslatot tesz néhány rövid távú intézkedésre. Kerülni kell a torzító adózási és egyéb politikai beavatkozásokat, mivel azok megakadályozzák a gazdasági szereplők általi szükséges kiigazításokat. Az Európai Tanács felkéri a soron következő elnökséget, hogy a Bizottsággal együttműködésben vizsgálja meg a hirtelen gáz- és olajár-emelkedések következményeinek enyhítését célzó intézkedések hatását és megvalósíthatóságát, és tegyen jelentést az októberi Európai Tanács előtt.

38. Ezek a fejlemények ismételten rámutatnak az éghajlat-változási és energiaügyi csomag gyors elfogadásának szükségességére, amely csomag számos eleme hozzájárulhat a helyzet enyhítéséhez. Az energiahatékonyság és az energiatakarékosság növelésére, valamint az EU energiaellátásának diverzifikálására irányuló további erőfeszítések alapvető fontosságúak. E tekintetben különösen az új technológiák játszanak fontos szerepet. Az Európai Tanács felkéri a tagállamokat, a Bizottságot és az Európai Beruházási Bankot, hogy támogassák az olyan intézkedéseket, amelyek a háztartások és az ipar energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrások használatát célzó befektetéseinek elősegítésére irányulnak, valamint pártolják a fosszilis üzemanyagok fokozottan környezetbarát alkalmazását. Az Európai Tanács arra sűrgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gyorsítsa meg az energiahatékonyságra vonatkozó 2006-os cselekvési terv végrehajtását, valamint vegye fontolóra annak esetleges felülvizsgálatát. Emellett tudomásul veszi, hogy a Bizottság hamarosan javaslatot terjeszt be az energiaadó-irányelv és az euomatrix-irányelv felülvizsgálatára vonatkozóan.
39. Egyéb intézkedéseket is sürgősen mérlegelni kell, különösen az energiapiaci versenynek és a szállítási rendszerek korszerűsítésének – többek között alternatív technológiák, így például elektromos gépjárművek kifejlesztésének – az előmozdítását, valamint az olajpiacok átláthatóságának – az olajkészletek tekintetében is történő – növelését. A gáz- és olajtermelő vállalatokkal és országokkal, valamint az importáló fejlődő országokkal folytatott párbeszédet európai és nemzetközi szinten egyaránt intenzívebbé kell tenni annak érdekében, hogy jobban reagáljanak a piaci szükségletek kielégítésére és javítsák az olajkutatási, -termelési és -finomítási kapacitással és az alternatív energiaforrásokkal kapcsolatos beruházások keretfeltételeit. E tekintetben az Európai Tanács üdvözli Szaúd-Arábia döntését, hogy az olajtermelő és olajfogyasztó országokat június 22-én Dzseddában ülésre hívja össze.
40. Az Európai Tanács különösen kiemeli a Bizottság azon szándékát, hogy Európában és nemzetközi szinten is nyomon kövesse az élelmiszer- és olajárak alakulását, és várakozással tekint a helyzet alakulásáról szóló, a 2008. decemberi Európai Tanács előtt benyújtandó bizottsági jelentés elé. Az Európai Tanács emellett ösztönzi a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a nyersanyagokhoz kapcsolódó egyéb piacok alakulását is. Figyelembe véve a magas élelmiszer- és energiaárak által érintett szakpolitikai ágazatok széles körét, az Európai Tanács felkéri a GAERC-et, hogy szorosan kövesse nyomon a Tanács illetékes formációiban e téren folytatott munkát, és 2008 októberéig tegyen arról jelentést.

GAZDASÁGI, SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI KÉRDÉSEK

41. Az euro bevezetésére irányuló történelmi döntésnek és az Európai Központi Bank létrehozásának a tizedik évfordulója alkalmával az Európai Tanács üdvözli a gazdasági és monetáris unió első évtizedének figyelemre méltó sikerét. E sikert kell alapul venni az előttünk álló gazdasági kihívások megválaszolásához. Az Európai Tanács felszólítja a Tanácsot, hogy a tízéves GMU-ról szóló bizottsági közleményre figyelemmel vizsgálja meg a GMU gazdasági kerete megvalósításának megerősítési lehetőségeit a közös valutában rejlő potenciál és előnyök teljes körű kiaknázásának biztosítása érdekében.
42. Az Európai Tanács elismerését fejezi ki Szlovákiának az Unióhoz való csatlakozás óta elért, a stabil gazdasági és pénzügyi politikán alapuló konvergenciáért, és üdvözli azt a tényt, hogy Szlovákia a Szerződésben meghatározott valamennyi konvergenciakritériumot teljesítette. Ennek kapcsán az Európai Tanács üdvözli a Bizottság azon javaslatát, hogy Szlovákia 2009. január 1-jétől vezesse be az eurót.
43. Az Európai Tanács megjegyzi, hogy a nemzetközi pénzügyi piacok a stabilizálódás jeleit mutatják, az általános helyzet azonban továbbra is bizonytalan. A pénzügyi piacok zavaraira válaszul múlt év októberében elfogadott, átfogó aktualizált munkaterv a tervek szerint kerül végrehajtásra, teljes megvalósítása pedig 2008 végéig esedékes. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy továbbra is szoros figyelemmel kövesse a helyzetet.
44. Az EU továbbra is elkötelezett amellett, hogy nemzetközi szinten vezető szerepet játsszon az éghajlatváltozás és az energiaügy terén. Az Európai Tanács üdvözli az éghajlatváltozásról szóló, ambiciózus, globális és átfogó, 2012 utánra szóló megállapodással kapcsolatban a 2008 áprilisában a bangkoki, 2008 júniusában pedig a bonni tárgyalásokon elért eredményeket. A tárgyalások ütemét fel kell gyorsítani annak érdekében, hogy 2009-ben Koppenhágában létrejöjjön egy a 2°C-os határértékkel összhangban lévő megállapodás. Azzal a céllal, hogy az Európai Tanács 2009. tavaszi ülésén uniós álláspontot alakítsanak ki a Bizottság felkérését kap, hogy a bali cselekvési tervre válaszul mind az enyhítés, mind az alkalmazkodás tekintetében nyújtson be a fokozott finanszírozási és beruházási forgalomra irányuló átfogó stratégiát, amely magában foglalja a biztonságos és fenntartható alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal kapcsolatos kutatási és fejlesztési mechanizmusokat, valamint az e területen elért eredmények terjesztését és átadását is.

45. A nemzetközi vezető szerep és a hitelesség megőrzése érdekében az Európai Uniónak mihamarabb megállapodásra kell jutnia az éghajlat-változási és energiaügyi csomagról. Az Európai Tanács ezért üdvözli az éghajlat-változási és energiaügyi jogalkotási csomagot alkotó különféle javaslatok tekintetében eddig elért eredményeket, és arra sűrgeti a Tanácsot, hogy szorososan működjön együtt az Európai Parlamenttel egy olyan megállapodás elérése érdekében, amely összhangban van a 2008. márciusi ülésén meghatározott elvekkel és határidős célokkal. Az Európai Tanács felszólítja a Bizottságot, hogy mihamarabb dolgozzon ki egy olyan mechanizmust, amely ösztönzi az ahhoz szükséges tagállami és magánszektorbeli beruházásokat, hogy az Európai Tanács 2007. tavaszi ülésén való megállapodásnak megfelelően 2015-ig tizenkét, a szén-dioxid megkötését és tárolását alkalmazó, kereskedelmi célú villamosenergia-termelést folytató demonstrációs erőmű épüljön és kezdje meg működését. Ezzel kapcsolatban az Európai Tanács megismétli, hogy olyan koherens szakpolitikákra és eszközökre van szükség, amelyek valamennyi gazdasági ágazatban, többek között a közlekedési szektorban is kiaknázzák az energiához és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó szinergiákat.
46. Az Európai Tanács üdvözli a belső energiapiaccal kapcsolatos jogalkotási csomag lényeges elemei – és különösen a gáz- és a villamosenergia-ágazatban a szolgáltató és a termelő tevékenységeknek a hálózatüzemeltetéstől való hatékony elválasztásának kérdése – tekintetében elért széles körű megállapodást. Az Európai Tanács arra ösztönzi a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy a csomaggal kapcsolatban a jelenlegi parlamenti ciklus vége előtt érjenek el végleges megállapodást.
47. Az Európai Tanács üdvözli a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciája 9. ülésének sikeres kimenetelét, ami alapvető előrelépés a 2010-es célkitűzés elérése felé.
48. A munkaidőről szóló irányelv és a kölcsönzött munkavállalók munkafeltételeiről szóló irányelv kapcsán elért politikai megállapodásra tekintettel az Európai Tanács felszólítja a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy mindkét irányelvvel kapcsolatban a jelenlegi parlamenti ciklus vége előtt érjenek el kiegyensúlyozott végleges megállapodást.

49. Az Európai Tanács várakozással tekint a romák integrációjának javítását célzó meglévő szakpolitikák és eszközök Bizottság általi értékelésének eredményei, valamint a kérdésben szeptemberben hamarosan megrendezendő konferencia elé. Az Európai Tanács arra szólítja fel a Tanácsot, hogy a felülvizsgált Szociális Menetrend vizsgálatakor ezt vegye figyelembe. Az Európai Tanács még az év vége előtt visszatér erre a kérdésre.
50. Az Európai Tanács hangsúlyozza a tagállamokon belüli és azok közötti, az egészségügy és a várható élettartam terén tapasztalható egyenlőtlenségek megszüntetésének fontosságát, és kiemeli a megelőző tevékenységek jelentőségét a nem fertőző, fontosabb krónikus betegségek terén. E tekintetben üdvözli a rák jelentette teher csökkentéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyek elősegíthetik e célok megvalósítását.
51. Az Európai Tanács üdvözli az Európai Technológiai Intézet (ETI) Budapesten történő létrehozására vonatkozó határozatot. Ezáltal az Intézet mihamarabb megkezdheti az európai innováció előmozdítását célzó munkáját. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács emlékeztet a tagállamok állam-, illetve kormányfői szinten 2003. december 13-án Brüsszelben üléselő képviselőinek a következtetéseire, amelyek a jövőben létrehozandó közösségi hivatalok és ügynökségek székhelyeinek elhelyezése tekintetében elsőbbséget biztosítanak az újonnan csatlakozott államoknak. A jövőbeli hivatalok és ügynökségek székhelyeit elsősorban a 2004-ben vagy azt követően csatlakozott tagállamokban kell létrehozni, ugyanakkor megfelelő prioritást kell adni azoknak a tagállamoknak, amelyek még nem nyújtanak otthont uniós hivatalnak vagy ügynökségnek.

NYUGAT-BALKÁN

52. Az Európai Tanács újra megerősíti teljes mértékű támogatását a Nyugat-Balkán európai perspektívája iránt, amelyet a theszaloníki cselekvési programban és a salzburgi nyilatkozatban határoztak meg. Az Európai Tanács, emlékeztetve 2006. decemberi következtetéseire, hangsúlyozza, hogy a gazdasági és politikai reform terén való stabil előrelépés, valamint a szükséges feltételek és követelmények teljesítése révén a Nyugat-Balkán fennmaradó potenciális tagjelölt országainak saját érdemeik alapján kell elnyerniük a tagjelölt státuszt, végső célként az uniós tagságot tűzve ki. Az európai uniós perspektíva továbbra is alapvetően fontos a Nyugat-Balkán stabilitása, megbékélése és jövője szempontjából.
53. Továbbra is a stabilizációs és társulási folyamat képezi a Nyugat-Balkán EU felé vezető útjának keretét. Az elmúlt években e téren – elsősorban a stabilizációs és társulási megállapodások révén – elért előrelépést még jobban meg kell szilárdítani.
54. Az Európai Tanács üdvözli a régió országaiban az emberek közötti kapcsolatokat elősegítő jelentős előrelépést. E tekintetben az Európai Tanács üdvözli a vízumliberalizációval kapcsolatos párbeszéd Szerbiával, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal, Montenegróval, Albániával és Bosznia-Hercegovinával való sikeres megindítását, amelynek alapját az egyértelmű és reális kritériumokat tartalmazó menetrendek képezik. Az Európai Tanács ezenfelül jóváhagyja a Nyugat-Balkánról szóló, mellékletben foglalt nyilatkozatot.
55. Az Európai Tanács ismét kiemeli a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok jelentőségét. Az Európai Tanács üdvözli a Stabilitási Egyezményből a Regionális Együttműködési Tanácsba való átmenetet, és arra ösztönzi a régiót, hogy a délkelet-európai együttműködési folyamat Szófiában megrendezett legutóbbi miniszteri találkozásán és Pomoriében tartott csúcstalálkozásán folytatott megbeszélések szerint erősítse tovább a regionális elkötelezettséget.

56. Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy **Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság** az év vége előtt további lépéseket tehet az EU felé vezető úton, feltéve, hogy teljesülnek az Európai Tanács 2005. decemberi következtetéseiben megállapított feltételek, a koppenhágai politikai kritériumok, valamint a 2008. februári csatlakozási partnerség kulcsprioritásai. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács tudomásul veszi a GAERC 2008. június 16-i ülésének következtetéseit. Alapvető fontosságú marad a jószomszédi kapcsolatok fenntartása, ideértve az országnévvel kapcsolatos kérdés tárgyalásos úton történő, kölcsönösen elfogadható rendezését is. Az EU üdvözli **Albánia** kötelezettségvállalásait, amelyek célja a 2009-ben sorra kerülő szabad, tisztességes és demokratikus választásokhoz szükséges feltételek megteremtése. Hasonló jelentőséggel bírnak a közigazgatási intézményi kapacitás, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az igazságügy terén tett további erőfeszítések. Az Európai Tanács tudomásul veszi a **Montenegró** által tett előrelépést, és arra ösztönzi az országot, hogy továbbra is összpontosítson a közigazgatási kapacitás építésére, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre, valamint az alkotmánnyal összhangban az intézmények megszilárdítására és az igazságügyi reformokra. Ahhoz, hogy Albánia és Montenegró a következő szakaszba lépjen az EU-val fennálló kapcsolatain terén, meggyőzően igazolnia kell a stabilizációs és társulási megállapodás sikeres végrehajtását. Az Európai Tanács üdvözli a **Bosznia-Hercegovinával** létrejött stabilizációs és társulási megállapodás közelmúltbeli aláírását, amely fontos lépést jelent ezen ország európai útján. Bosznia-Hercegovinának haladéktalanul tovább kell folytatnia a reformfolyamat végrehajtását, különösen azoknak a céloknak és feltételeknek a teljesítése érdekében, amelyek a Főképviseelő Hivataláról (OHR) az Európai Unió különleges képviselőjének (EUKK) hivatalára való áttéréshez kapcsolódnak. Az Európai Tanács várakozással tekint egy olyan új, egyértelmű európai programmal rendelkező belgrádi kormány megalakulása elé, amely előrevizsi a szükséges reformokat. Az EU-val kötött stabilizációs és társulási megállapodás közelmúltbeli aláírására alapozva **Szerbia** felgyorsíthatja az EU felé haladását, beleértve a tagjelölt státusz elnyerését is, amint teljesülnek a szükséges feltételek, a GAERC 2008. április 29-i következtetéseinek megfelelően. Emlékeztetve az Európai Tanács 2007. decemberi következtetéseire és a 2008. február 18-i GAERC-következtetésekre, az Európai Unió nemzetközi jelenlétéből adódóan továbbra is elkötelezett a **koszovói** stabilitásnak – az EULEX Kosovo és az EUKK révén is történő – biztosításában játszott vezető szerepe és a nemzetközi polgári misszióhoz való hozzájárulása mellett. Az EU üdvözli az ENSZ-főtitkárnak az UNMIK-ról szóló jelentését, valamint a koszovói nemzetközi polgári jelenlét átalakítására irányuló, a jelentésben ismertetett szándékát.

Ez Koszovó egész területén elősegítené az EULEX KOSOVO telepítését, valamint lehetővé tenné az EU által a jogállamiság terén játszott operatív szerep megerősítését. Az Európai Tanács továbbá üdvözli Koszovó elkötelezettségét a demokráciának és a valamennyi koszovói állampolgár egyenlőségének elve, a szerb és egyéb kisebbségek védelme, a vallási és kulturális örökség megőrzése, valamint a nemzetközi jelenlét mellett. Az Európai Tanács támogatását fejezi ki a közelgő adományozói konferencia iránt, és arra ösztönzi a kétoldalú és többoldalú támogatókat, hogy ajánlják fel támogatásukat. Az EU emlékeztet arra, hogy a régió európai perspektívájával összhangban, egyértelmű európai perspektíva keretében kész segíteni Koszovó gazdasági és politikai fejlődését.

KÜLKAPCSOLATOK

Millenniumi fejlesztési célok

57. Annak érdekében, hogy 2015-re valamennyi millenniumi fejlesztési cél világszerte megvalósuljon, a 2008. évnél fordulópontnak kell lennie azon kollektív erőfeszítések fokozása tekintetében, amelyek a fenntartható fejlődés összefüggésében a szegénység felszámolására irányulnak. Annak az előrehaladásnak a fényében, amelyet néhány ország és terület elért, az Európai Tanács meg van győződve arról, hogy az azonnal megkezdett és 2015-ig folyamatosan tartó, összehangolt cselekvés esetén még valamennyi millenniumi fejlesztési cél elérhető a világ minden táján. Az Európai Tanácsot azonban a millenniumi fejlesztési célok elérése tekintetében komolyan aggasztják a sok országban és régióban, különösen a Szubszaharai Afrikában uralkodó tendenciák.
58. Az EU továbbra is vezető szerepet játszik majd mint a világ legnagyobb támogatója, és minden szükséges erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy biztosítsa az ambiciózus, cselekvésközpontú válaszadást az idei év második felében tartandó, alábbi kulcsfontosságú rendezvények előtt, közben és után: a segélyhatékonysággal foglalkozó harmadik magas szintű fórum (Accra, szeptember 2–4.), a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos magas szintű ENSZ-találkozó (New York, szeptember 25.) és a nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencia (Doha, november 29–december 2.).

59. Az Európai Tanács teljes mértékben támogatja a 2008. májusi tanácsi következtetéseket, amelyek határozott, kollektív uniós választ adnak a globális fejlesztési kihívásokra. Elsősorban annak érdekében, hogy valamennyi millenniumi fejlesztési cél elérhető legyen, az EU határozottan megerősíti azon kötelezettségvállalását, hogy a 2005. májusi tanácsi következtetéseknek, a 2005. júniusi európai tanácsi következtetéseknek és a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusnak megfelelően 2010-re eléri a GNI 0,56%-át kitevő, 2015-re pedig a GNI 0,7%-át kitevő közös ODA-célértéket. E kötelezettségvállalások eredményeként az éves uniós ODA összegének 2010-ig meg kell duplázódnia, és így több mint 66 milliárd euróra kell növekednie. A támogatás teljes növekedésének legalább felét Afrika részére különítik el. Az Európai Tanács a tagállamokat is arra ösztönzi, dolgozzanak ki irányadó ütemtervet arra, hogyan kívánják teljesíteni saját vállalt ODA-célértékeiket.
60. Az EU a segélyhatékonyság javítása érdekében radikális reformokba kezd a segélyhatékonyságról szóló, 2005-ös Párizsi Nyilatkozat, a fejlesztési politikáról szóló, 2005-ös európai konszenzus, valamint a komplementaritásról és a munkamegosztásról szóló, 2007-es uniós magatartási kódex teljes körű megvalósítására építve.
61. Az EU a 2005-ben meghatározott tizenkét területen tovább javítja a politikák fejlesztési célú koherenciáját, azt is garantálva, hogy a politikák fejlesztési célú koherenciájával kapcsolatos elvek a millenniumi fejlesztési célok elérését és a segélyhatékonyságot célzó nemzetközi menetrend részét képezzék.
62. Az EU teljes mértékben meg fogja valósítani a kereskedelemösztönző támogatásra vonatkozó 2007-es uniós stratégiát, törekedve arra, hogy 2010-re elérje a kereskedelmi vonatkozású segítségnyújtásra szánt éves kiadások 2 milliárd eurós együttes célértékét (1 milliárd EUR a tagállamoktól és 1 milliárd EUR az Európai Közösségtől), és hogy a teljes ODA növelésének megfelelően növelje a kereskedelemösztönző támogatás teljes összegét is. Az AKCS-országok számára a teljes, kereskedelmi vonatkozású uniós segítségnyújtás növelésének körülbelül 50 %-a áll majd rendelkezésre.
63. Az Európai Tanács üdvözli a millenniumi fejlesztési célokról szóló uniós cselekvési programot. Az EU a fejlesztés terén vele partnerségben állók számára javasolja, hogy kapcsolódjanak be e programba, amely a szegénybarát és növekedésbarát fejlesztés keretében bizonyos időkereten belül – a millenniumi fejlesztési célok 2015-ig történő eléréséhez hozzájáruló – konkrét mérföldköveket és intézkedéseket határoz meg az olyan kulcsfontosságú területeken, mint a szegénység és az éhség csökkentése, az oktatás, az egészségügy, a környezetvédelem, a nemek közötti egyenlőség, a nők szerepének megerősítése, a vízügy, a mezőgazdaság, a magánszektor és az infrastruktúra.

64. Az EU-nak határozott szándéka, hogy hatékony kollektív választ adjon a fejlesztés előtt álló, elsősorban az éghajlatváltozás és a magas élelmiszerárak által teremtett új kihívásokra. Az éghajlatváltozást illetően az EU-nak határozott szándéka, hogy szükség esetén segítsen a fejlődő országoknak, különösen az éghajlatváltozással szemben leginkább kiszolgáltatott, legszegényebb fejlődő országoknak abban, hogy elinduljanak a fenntartható gazdasági fejlődés felé, és alkalmazkodjanak az éghajlatváltozáshoz, a Baliban elért megállapodással összhangban, amely szerint tárgyalásokat kell indítani annak érdekében, hogy 2009-ben Koppenhágában globális éghajlat-változási megállapodás jöjjön létre. Az EU az éghajlatváltozás elleni, 2007-es globális szövetség tényleges megvalósításán fog dolgozni, és megvizsgálja, hogy mely módon lehetne új pénzügyi forrásokat mozgósítani az éghajlatváltozás kezelése és az éghajlatváltozás által okozott negatív hatások elleni küzdelem céljából. Ezzel összefüggésben az EU többek között a globális finanszírozási mechanizmusról szóló bizottsági javaslat alapján folytatja majd a munkát.

A barcelonai folyamat: unió a mediterrán térségért

65. A földközi-tengeri régió politikai, gazdasági és társadalmi tekintetben alapvető stratégiai fontossággal bír az Európai Unió számára. A barcelonai folyamat 1995 óta az euromediterrán kapcsolatok fő eszköze, amely lehetővé tette a többoldalú és a kétoldalú együttműködés erőteljes előmozdítását. A korábbi sikerekre építve és azokat megszilárdítva a „barcelonai folyamat: unió a mediterrán térségért” elnevezésű kezdeményezés további lendületet ad majd az Európai Unió mediterrán térséggel fennálló kapcsolatainak. A kezdeményezés kiegészíti a már fennálló kétoldalú kapcsolatokat, amelyek a meglévő politikai kereteken belül fejlődnek tovább.
66. Az Európai Tanács üdvözlí a Bizottság 2008. május 20-i közleményét és különösen az arra irányuló javaslatokat, hogy egy új politikai ösztönzés – elsősorban kétévenkénti csúcstalálkozók megtartása – révén erősítsék az EU mediterrán partnerekkel fennálló kapcsolatainak politikai és intézményi dimenzióit, és hogy társelnökség létrehozása révén, a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek kellő figyelembe vételével megerősítsék a partnerségért közösen vállalt felelősséget.
67. Ennek alapján az EU valamennyi euromediterrán partnerrel le fogja folytatni a szükséges konzultációkat a mediterrán térséggel foglalkozó, 2008. július 13-i párizsi csúcstalálkozón elfogadandó együttes nyilatkozat elkészítése céljából.

Keleti partnerség

68. Az Európai Tanács üdvözli az európai szomszédságpolitika (ENP) keleti dimenziójának fejlesztésére irányuló javaslatokat, amelyek célja a keleti ENP-partnerek tekintetében folytatott uniós politika kétoldalú és többoldalú formában történő megerősítése.
69. Az Európai Tanács egyetért abban, hogy a differenciálás és az egyedi megközelítés alapján előre kell mozdítani az EU keleti szomszédjai és az EU és a régió közötti regionális együttműködést, valamint az EU és az egyes országok közötti kétoldalú együttműködést, tiszteletben tartva az európai szomszédságpolitika egységes és koherens szakpolitikai keret jellegét. Ezen együttműködésnek továbbá hozzáadott értéket kell biztosítania, és ki kell egészítenie az európai szomszédságpolitika keretében vagy azzal kapcsolatban már létező vagy tervezett többoldalú együttműködést, különösen a fekete-tengeri szinergiára vonatkozó kezdeményezést és az Északi Dimenziót.
70. Az Európai Tanács ennek megfelelően felkéri a Bizottságot, hogy érjen el előrehaladást a munkában, és 2009 tavaszán – megfelelő kezdeményezések alapján – nyújtson be javaslatot a Tanácsnak a „keleti partnerség” módozatait illetően.

Egyéb kérdések

71. Az Európai Tanács üdvözli a 2007 júniusában elfogadott, Közép-Ázsiával folytatandó új partnerségre vonatkozó uniós stratégia végrehajtásában elért biztató eredményeket. Várakozással tekint a Közép-Ázsiával folytatandó uniós partnerség további megerősítése elé.

72. Az Európai Tanácsot továbbra is komolyan aggasztja a zimbabwei helyzet, és újlag hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az elnökválasztás közelgő, június 27-i második fordulója békés, szabad és korrekt légkörben, a nemzetközi előírásokkal és szabályokkal összhangban kerüljön megrendezésre. A nemkormányzati szervezetekkel szemben a vidéki területeken a támogatás és a nemzetközi hozzáférés felfüggesztésének céljából eddig alkalmazott erőszak, megfélemlítés és fellépés tovább mélyíti a zimbabwei emberek és a nemzetközi közösség azzal kapcsolatos félelmét, hogy ez a Zimbabwe jövője szempontjából kulcsfontosságú választás milyen körülmények között zajlik majd. Az Európai Unió sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a megfigyelők küldésére tett ajánlatát elutasították. Alapvető fontosságú, hogy a választás napján a zimbabwei lakosok elmenjenek szavazni, és szavazataikat gyorsan és átlátható módon számolják össze, a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség saját szabályaival és előírásaival összhangban. A zimbabweiek számára lehetővé kell tenni, hogy jövőjükéről szabadon döntsenek, ami utat fog nyitni az ország politikai stabilitása felé. A szabad és korrekt elnökválasztási forduló alapvető feltétele a fennálló válság megoldásának. Az Európai Tanács felszólítja a Dél-afrikai Fejlesztési Közösséget és az Afrikai Uniót, hogy a lehető leghamarabb küldjenek jelentős számú választási megfigyelőt a helyszínre és biztosítsák azok folyamatos jelenlétét a választási folyamat befejezéséig és az eredmények hivatalos bejelentéséig. Az Európai Tanács újlag megerősíti, hogy kész további intézkedéseket hozni az erőszak felelőseivel szemben. Az EU kész támogatni egy zimbabwei demokratikus, legitim és reformközpontú kormányt, és azzal újra felvenni párbeszédet.
73. Az Európai Tanács tudomásul vette a GAERC június 16-i, a szudáni helyzetről folytatott megbeszéléseit. Mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a szudáni hatóságok nem működnek együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal (NBB), és felszólítja a szudáni kormányt, hogy konstruktív módon működjön együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal, az EU-val és a nemzetközi közösséggel. az Európai Tanács felkérte a GAERC-et, hogy továbbra is szorosan kövesse nyomon a szudáni fejleményeket, valamint az ENSZ-szel és az egyéb nemzetközi intézményekkel, többek között a Nemzetközi Büntetőbírósággal való, teljes körű együttműködés hiánya esetén mérlegeljen további intézkedéseket.

74. Az Európai Unió továbbra is mély aggodalmát fejezi ki a Nargis ciklont követően Burmában/Mianmarban kialakult humanitárius helyzet miatt. Az Európai Unió üdvözli az ENSZ és az ASEAN erőfeszítéseit és ennek eredményeképpen a ciklon által sújtott 2,4 millió emberhez eljutó nagyobb mennyiségű segélyt, felszólítja azonban a burmai/minamari hatóságokat, hogy szüntessenek meg valamennyi még fennálló korlátozást a nemzetközi segélyek elosztását illetően. Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy bár a közvetlen prioritás a humanitárius segítségnyújtás, Burmában/Mianmarban minden eddiginél nagyobb szükség van a demokráciába való valódi átmenetre. Mély sajnálatát fejezi ki a burmai/mianmari hatóságok azon döntése miatt, miszerint megújítják Daw Aung San Suu Kyi házi őrizetét, és újra felszólít az összes politikai fogoly szabadon bocsátására. Az Európai Tanács sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a népszavazás megtartásának mikéntje nem járult hozzá a nemzeti megbékélés átfogó és átlátható folyamatához, amely az ország jólétének és stabilitásának egyetlen módja. Az Európai Tanács felszólítja a hatóságokat, hogy biztosítsák a 2010-re kitűzött választások olyan módon történő előkészítését és megrendezését, amellyel hozzájárulnak a demokrácia felé hiteles és a teljes körű részvételen alapuló átmenethez. E tekintetben az Európai Tanács üdvözli az ENSZ főtitkárának személyes kötelezettségvállalását, és teljes körű támogatásáról biztosítja jószolgálati misszióját.
75. Az Európai Tanács üdvözli az EU, valamint Latin-Amerika és a karibi országok között tartott legutóbbi csúcstalálkozót, és arra szólít fel, hogy tegyék meg a szükséges erőfeszítéseket a szubregionális tárgyalások 2009-re való lezárása érdekében.
76. Az Európai Tanács elfogadja az elnökség európai biztonság- és védelempolitikáról (EBVP) szóló jelentését, amely tartalmazza a soron következő elnökségre vonatkozó megbízatást is. Az Európai Tanács szintén elfogadja az Európai Uniónak a konfliktusmegelőzés keretében végzett tevékenységéről szóló éves jelentést; az Európai Tanács felkéri a soron következő elnökségeket, hogy építsenek a már elért jelentős eredményekre annak érdekében, hogy az Uniót e téren koherensebbé, cselekvőképesebbé és tevékenyebbé tegyék.

77. Az Európai Tanács újólaj megerősíti, hogy a gyermekek – és különösen a fegyveres konfliktusokban érintett gyermekek – jogainak előmozdítása és védelme elsőbbséget élvez az EU külső fellépéseiben. Az Európai Tanács felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is biztosítsák az emberi jogokra, a biztonságra és a fejlesztésre irányuló politikák és programok koherenciáját, egymást kiegészítő jellegét és összehangolását annak érdekében, hogy hatékony, fenntartható és átfogó módon kezeljék a fegyveres konfliktusok gyermekekre gyakorolt rövid, közép- és hosszú távú hatásait.
78. Az Európai Tanács elismeri a kultúrák közötti párbeszéd európai évének előmozdítására irányuló erőfeszítéseket. Ezzel összefüggésben az „Új paradigmák, új modellek és kultúra az EU külkapcsolataiban” elnevezésű konferencia ajánlásaival, valamint a civilizációk szövetségének keretében jelenleg folyó munkával összhangban valamennyi vonatkozó külső szakpolitika szerves részeként ismeri el a kulturális együttműködés és a kultúrák közötti párbeszéd értékét. Az Európai Tanács hangsúlyozza a civil társadalommal folytatott párbeszéden alapuló, a politikai folyamatok és kihívások kezelését célzó kulturális együttműködés jelentőségét az emberek közötti kapcsolatok elősegítése és a jószomszédi kapcsolatok előmozdítása szempontjából.
-

NYILATKOZAT A NYUGAT-BALKÁN RÓL

Jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a Nyugat-Balkán európai perspektívája kézzelfoghatóbbá és láthatóbbá váljon a térségben élők számára. Az Európai Tanács a „Nyugat-Balkán: az európai perspektíva erősítése” című bizottsági közleményre hivatkozva hangsúlyozza a következő három terület fontosságát:

1) A közösségi politikák Nyugat-Balkánra való kiterjesztése és a regionális együttműködés erősítése

Az EU és a térség között már fennálló, európai perspektívával bíró együttműködés elmélyítése, valamint a regionális együttműködés megerősítése érdekében az Európai Tanács:

- erőfeszítések megtételére szólít fel a nyugat-balkáni **országok közösségi programokban és ügynökségekben** való részvételének ösztönzése érdekében,
- várakozással tekint a **Nyugat-Balkánnal megkötendő közlekedési közösségről szóló szerződésről** folytatandó tárgyalások megkezdése és gyors lezárása elé,
- felismeri az **Energiaközösség** Délkelet-Európában való hatékony megvalósításának fontosságát,
- hangsúlyozza az **együttműködés és a reformok** fontosságát a **szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése terén**, megosztva az EU-nak a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben szerzett tapasztalatait, valamint azt ajánlja, hogy a délkelet-európai szervezett bűnözésre vonatkozó első fenyegetésvértékelés előkészítését a bukaresti SECI-központ koordinálja,
- felismeri a **polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés** előmozdításának fontosságát,
- üdvözli a Nyugat-Balkánnak a közösségi **katasztrófavédelmi** mechanizmushoz való csatlakozása terén tett előrelépést, valamint hangsúlyozza az Európai Bizottságnak az együttműködés további erősítésére irányuló szándékát, többek között a katasztrófák kockázatainak csökkentésére irányuló kezdeményezés útjára indítása révén,
- elismeri a Stabilitási Egyezményből a **Regionális Együttműködési Tanácsba** való átmenet, valamint a **Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodás** révén megkezdett együttműködés jelentőségét, és teljes körű támogatásáról biztosítja a regionális irányítású együttműködés ezen formáit.

2) Az emberek közötti kapcsolatok megkönnyítése és a civil társadalom fejlesztése

A Nyugat-Balkán és az EU viszonyában az emberek közötti kapcsolatok előmozdítása kiemelt jelentőséggel bír, mivel megkönnyíti a jobb kölcsönös megértést és a megbékélést, valamint azokat az elveket támogatja, amelyeken az EU alapszik. Az Európai Tanács ezért:

- üdvözli az európai tanácsi következtetések 54. pontjában említett **vízumliberalizációról** folytatandó párbeszéd sikeres megindítását,
- támogatja a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy a nyugat-balkáni diákok számára az Erasmus Mundus keretében több **ösztöndíjat** kíván nyújtani,
- elismeri a **nyugat-balkáni kutatási irányító fórum** jelentőségét. Felszólít a kutatás és fejlesztés terén meglévő együttműködés folytatására,
- támogatja az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) keretében megvalósítandó új mechanizmus létrehozását a nyugat-balkáni **civil társadalom** fejlesztésének és párbeszédének előmozdítása érdekében, egyidejűleg megerősítve a civil társadalom uniós szereplőivel való partnerséget és hálózatépítést.

3) Gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint a jó kormányzás erősítése

Az EU továbbra is szorosan együttműködik a Nyugat-Balkánnal a gazdasági-társadalmi fejlődés és a jó kormányzás erősítése érdekében, valamint támogatja a térség további eredményeit és reformjait. E célból az Európai Tanács:

- üdvözli azt a kezdeményezést, hogy 2010-re átfogó **nyugat-balkáni beruházási keret** jöjjön létre. Az ECOFIN-Tanács 2008. május 14-i következtetéseiben említett célkitűzések gyors megvalósítására szólít fel,
- elismeri a **Regionális Közigazgatási Iskola (ReSPA)** által elvégzett munkát, és annak egy teljesen kiforrott iskolává történő fejlesztésére szólít fel,
- elismeri, hogy a **kulturális együttműködés** alapvető módon **járul hozzá** az európai értékek és a kultúrák közötti párbeszéd Nyugat-Balkánon való előmozdításához, és ezáltal a demokratizálódás, a megbékélés és az emberi jogok tiszteletben tartásának erősítéséhez.